

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS :

BANOVITS LÁSZLÓ, segéd-titkár.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség :
Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig)
a „Nemzeti” balesetbiztosító részve-
társ.-nál 3000 koronára halál esetre
és 3000 koronára állandó munka-
képtelenség esetére szól.

A vasuti szolgálatra való alkalmasság.

Miskolcz, 1905. február 25.

(§§) Az általános szakképzettség régen hangoztatott, de csak a legujabb időkben megvalósuló terve végre komolyabb irányban is kezd kialakulni s nem marad az üdvös intézkedés papíron tespedő írott malaszt. Legalább a terv határozott keresztülvitelének és végleges megvalósításának szándékát látjuk az igazgatóság azon legujabb rendeletében, melyet a vasutintézet kötelékében alkalmazott orvosokhoz intézett a vasuti szolgálatra való alkalmasság megállapítása körüli vélemények megszerkesztését illetőleg.

Tény az, hogy ez ideig a hivatalos működés közben igen gyakran találkoztunk olyan orvosi véleményekkel, melyek csak a vasuti szolgálat egy-egy speciális ágazatának ellátására való képességet igazolták, nyilván azon okból kifolyólag, hogy az illető egyén testi vagy szervi fogyatkozás következtében csakis ezen egy szolgálati ágban előirt teendők ellátására volt alkalmas.

Az efféle orvosi vélemények kiadásának alapja és magyarázata nem hivatalos intézkedésen alapszik ugyan, hanem csak egy magánorvosi művecskében kifejtett irányelvek követésén, a melyet is a vasuti intézeti orvosok minden egyéb más hivatalos utasítás hiányában zsinórmértékül elfogadni kénytelenek voltak.

Miután pedig ezen alapelvek mintegy lassanként átmentek a hivatalos köztudatba, azok létjogosultsága lassanként szentesítést nyert s egymásután jutottak vasuti alkalmazáshoz oly egyének, a kik csupán „irodai“, kizárólag „nappali“, vagy járással egybe nem kötött, pld. „távirdai“ szolgálatra voltak csak alkalmasak.

Ezek a megszorítások és korlátozások igen sok visszás helyzetet teremtettek, a melynek hátrányát nemcsak az alkalmazottak, de az intézet érdekei is megéreztek.

A nagyfontosságú reformok és üdvös újítások keresztülvitelére hivatott miniszterünk egyik nevezetes rendelkezése folytán az eddigi állapot most már nagy változást szenvedett.

Ezentul csak egyes speciális szolgálatokra alkalmazható egyének a vasuti szolgálathoz fel nem vehetők, hanem csakis olyanok, a kik általában mindenü vasuti szolgálatra kivétel nélkül alkalmasak, mert — mint tudva van — a hivatalnoki alkalmazás előfeltételeként a tisztképző tanfolyam elvégzése, illetve a forgalmi, távirdai és kereskedelmi szakvizsgák sikeres letétele kötelezőleg előíratott.

Következik ebből, hogy a vasuti szol-

gálatra való alkalmasság megállapításánál az általános vasuti szakképzettség irányelveit kell számba venni, s a ki ebben a tekintetben bármely ok miatt meg nem felel, az jövőben vasuti alkalmazást ne nyerhessen.

Ez az elv domborodik ki az igazgatóságnak a vasuti orvosokhoz intézett legujabb rendeletében, melyet azért is fogadunk jól eső örömmel és megnyugvással, mert benne az új, egészségesebb rendszer megvalósítására törekvő jóakaratot és igyekezetet látjuk.

A m. kir. államvasutak és a felvidék.

Február 25

(Vége.)

Ezelőtt 30 évvel, a mikor még a czegléd—p ladány—debreczen—kassai vonal tiszavidéki vasut volt, közvetlen összeköttetés volt Czegléd és Kassa között. Most ez a vonal két-három részre van szétszaggatva

TÁRCZA.

Hajnal.

Irtta: Erdő René.

Aludni, aludni!

Kábitó nehéz illat, ami megülte az agyát, fogva tartotta, tompa mozdulatlanságában oda kötötte a pamlaghoz és nem engedte, hogy felnyissa a szemeit.

Nem aludt és nem volt ébren, de azért tisztán hallotta, hogy valahol kulcs fordul a zárban, aztán halkán, óvatosan, puha léptekkel végig siet a folyosón.

Aludni, aludni!

A szoba homályos volt, a gyertya tövig égett; kicsi, hunyókáló lánja lombán nyaldosta a tartó kerületét, a vésett czirádákat.

A gyertya, a gyertya gondolta — kiégett és mindjárt egészen sötét lesz. Le kelene feküdni.

A nyitott ágy érintetlen, sima fehérségében ott pompázott csukott szemei előtt és hita, csalogatta.

— Megyek — gondolta és nem mozdult. Ugy érezte, halálos vétek megszakítani ezt

a boldogító, édes önkivületet, melybe csak elvétele cikázott fel, néha egy-egy tudatos hangulat, érzés.

— Isten vele — susogta magában, megismételte a rövid kis bucsuzást — Isten vele Köszöntöm a csillagokat oda künn. Áldom . . . áldom!

— Bolondság, — nevetett később — hiszen már elment! és le kell feküdni.

De úgy érezte, hogy nem álmos.

Felült. Arczából a haját kisimitotta és körülnézett. A gyertya utolsó lobbanásánál valami különös dolgot vett észre a padlón és attól megijedt. Nem tudta, mi lehet. — Szerette volna megnézni, de nem mert a sötétben feléje közelíteni Bolond, gyermekes félelem vett erőt rajta és tanakodott, hogy mit tegyen. Ám ekkor vette észre, hogy a csukott ablak táblákon keresztül sajátságos kékes fehér fény szűrődik be hozzá.

— Mi lehet ez? Holdvilág nem! No lám észre sem vettem. Kifogom nyitni az ablakot.

Fölkelt és az ablakhoz ment, hogy felnyissa. De rögtön ámulva tántorodott vissza.

— Mi ez? Talán csak képzelődöm. Nin-

s az utazás mesterségesen megnehezítve, hogy az utat mennél lassabban és kényelmetlenebbül lehessen megtenni.

Ha az időközben kiépült új vasutvonalak, az Alföld felől Kassa felé irányuló vonalak másnemű csoportosítását tették volna is szükségessé, miért nem lehet közvetlen kocsikat járatni pl. Kolozsvár és Kassa, Szatmár—Kassa, Arad—Kassa és Szolnok—Kassa között s miért nem lehet a menetidőtartamot az egyes góczpontokon való hosszú fentartási idő megrövidítésével leszállítani.

De azt hisszük, ennél tovább is kell menni.

A ki a m. kir. államvasutak menetrendjét végig lapozza, meglepetéssel fogja tapasztalni, hogy gyorsvonatok kizárólag csak a Budapesttel közvetlen összeköttetésben levő fővonalokon közlekednek. Azaz egy kivétel mégis van s ez Zágráb; a honnan Brod felé van gyorsvonat. Magyar város azonban még nem haladt annyira a Máv. előtt, hogy — eltekintve a budapesti iránytól — gyorsvonati összeköttetésre érdemesítene Nos, azt hisszük, ez így nincs rendjén. A magyar elsőrangú vidéki városok forgalmilag fejlődtek már annyira, hogy róluk a Máv. annyira

legalább is gondoskodják, mint Zágrábról Kassa e tekintetben első sorban igényelheti magának gyorsvonatot az ország északkeleti része és Alföld felé.

A Kassa felé ez irányokból vezető vonalak mind alkalmasak gyorsvonati összeköttetésekre s ha talán itt-ott az alépitményt meg is kellene erősíteni, ez nem képezhet akadályt.

M.-Szigettől S.-A.-Ujhelyen át s legalább P.-Ladánytól Debreczen Miskolcra át közvetlen gyorsvonati összeköttetés Kassára, csatlakozásban a Kassa oderbergi vasut gyorsvonataival oly hatalmas emeltyűje volna Kassa város és a Tátravidék fejlődésének, a melynek közgazdasági haszna bőven kárpótolná a hozandó áldozatot.

A felvidék és alföld között a kapcsolat még közvetlenebb és gyorsabb volna, ha a Mád—Zombor és Kassa között tervezett vasutvonalat nem helyi érdekű gyanánt építenék, hanem azt maga az állam elsőrangú pálya gyanánt építené meg. Ez által a Miskolcra való lekerülés elesnék. Hiba volt az illetékes köröktől, hogy erre nem törekedtek.

Be lehetne s be is kellene vonni a fel-

csenek csillagok és az ég rózsaszínű és a felhők fehérek . . . A felhők! És fényesek is! Mitől? De mitől?

Nem mert hinni a virradatban. Inkább azt gondolta, valami idegen és különös ég alá jutott egyszerre, amelynek a színe más, a felhői mások.

— Hátha felnyitnám az ablakot? Levegőt akarok érezni. Sok levegőt! Hűvöset, élelet! A fejem!

A lecsapódó hajnali lég valósággal elszédítette. Odaborult az ablakfára és átadta a fejét a könnyű szélnek, ami a közeli jegenyék erős, átható illatát sodorta feléje. Azt hitte, álmodik: még mindig egy csoda szép és forró varázslat alatt áll, mely minden dolgot más színben mutat meg előtte. Egyszerre éles madárhang üti meg a fülét.

Összerezcent.

— Teremtő Isten! Csodák ezek! Csodák! Miért, hogy ezt teszed velem? Mivel érdekeltem meg? Miért vagy ilyen jó? — Sohasem tudta, hogy madárfészkek vannak a szomszéd kert fáján. Most ők közelítenek hozzá, nagy, dalos szóval. Olyan hálás volt érte! A szeméibe könnyek lopódtak. — Imádkozott. Ugy érezte, sohasem volt még

ilyen jó, mint e perczen, amikor bágyadt szempillákkal, egy álmatlan éj után megnyitja lelkét egy madárcsalád énekére.

Soha még ilyen forró nem volt, soha hálaadás ily benső, soha áhítat ilyen őszinte. Tulajdonképpen nem kért és nem köszönt semmit. Sőt lett volna egy kis rejtegetni valója is. De erről megfeledkezett. — Csak mikor elfordult az ablaktól és körülnézett a szobában, ütődik meg kissé Hirtelen eszébe jutott az a különös tárgy, amit az imént a padlón látott. Most kereste és nem találta. Nem volt sehol. Erre még jobban elcsodálkozott.

— Képződtem volna? Árnyék volt? Valami szeszélyes, különös árnyék? Nekem úgy tetszett, valami virág, aminek szárnyai vannak. Egy szárnyas virág! Olyannak látszott éppen! Piros volt a feje és szárnyai fehérek. Lehet, hogy az volt csakugyan és kiröpült a nyitott ablakon a fejem fölött éppen, de oly halkán, hogy észre nem vettem. Beh kár . . .

*

— Késő van az Istenért! Tizre jár, kisasszony! Meddig alszunk még?

vidék felé irányuló közvetlen forgalomba az ország déli részét is, nem csupán a felvidék, hanem az ország általános közlekedési politikájának fejlesztése érdekében is.

Az általános verseny mostani idejében a vasutak is az idő és tér minél jobb kihasználására törekednek, mert csak ez által biztosíthatják magukat a legyőztetés ellen.

A Romániából s azon tuli országokból Galícia és Oroszország felé vagy viszont irányuló személy- és teheráru átmenő forgalom lebonyolítása mégis nagy kerülővel és idővesztéssel Budapesten keresztül történik, sőt egyes összeköttetésekben Magyarország elkerülésével s a mi kárunkra osztrák vasutak bonyolítják le a forgalmat.

Pedig csaknem teljesen készen vannak a vasuti vonalak, melyek az ország déli és északi részeit s az ezen részek mögött fekvő országokat a legrövidebb utvonalon összekötik. Temesvár és Kassa teljesen egy vonalon fekszenek s Temesvárról Orsován át Romániába és Kassától Orlón át Galiciába közvetlen vasuti összeköttetés van. Temesvártól Aradon át B.-Csabáig fel északra és Kassától Debreczenen át P.-Ladányig le délre

szintén megfelelő irányu, átmenő forgalomra alkalmas vasut van. Tehát csak B.-Csaba és P.-Ladány közt lévő esekély távolságon kell összeköttetést létesíteni s a közbeeső vonalakat egységes vonalakká forrasztani, hogy az ország északi és déli része egymással a legrövidebb utvonalon nyerjen összeköttetést s az átmenő forgalom is rövidebb, gyorsabb utat nyerjen, kiszámíthatlan hasznára az ország érdekelt részeinek s magának az egész országnak. Természetes, hogy ennek megvalósítása nem egy-két nap munkája, de az előbb említett eszmék megvalósulhatnak máról holnapra, ha arra komoly kitartással törekszünk. Most fogja a Máv. az ő nyári menetrendjét megállapítani. Nagy, igen nagy hasznára lenne Kassa városának s a Tátravidéknek, ha már ez év nyarára gyorsabb és kényelmesebb közlekedése volna.

Egy elgázolásról.

Február 25.

Ismét kevesebben vagyunk egygyel.

Néhány nap előtt Sajó-Szentpéteren tolatás alkalmával a kerekek alá került *Szilágyi József* vonatmálházó, a kerekek keresztül

A kisasszony szóra kicsit elkomolyodott és abba hagyta a nyújtózkodást.

— Ejha! Ez szép dolog. Délelőtt tíz óra és a kisasszony még alszik. Ejjh Mari, Mari, még mindig alszik.

Mit szólnál hozzá, ha most már örökké aludna? Soha fel nem kelne.

— Isten ments! Ijedezett a vén asszony, — akkor halott volna!

— Halott az! Bizony. Te, Mari, tudod mit? Ne hívj engem kisasszonynak ezután. Ugy mondd, hogy: asszonyom. Szépen, komolyan. No próbáld! Tudod-e? Halljam csak!

— Ugyan, ugyan! Ez megint micsoda bolondság? Mindig ilyesmin töri a fejét!

— Mindig-e? Igazad van. De most mondd okosat is. Szörnyen éhes vagyok, Mari szörnyen. Akarsz adni nekem valami enni-valót? Sűrű tejet a teámhoz, sokat. Tojást, vaját, konyakot is. Tudod még mit? Epret. Haragos pirosat, naptól agyoncsókolt, remegő illatos epret! Óh!

— No ez megint mi? Kincset talált ál-mában, hogy úgy örül?

— Azt, azt! Mari, tudod-e? Utra kelünk. El fogunk innen menni. Nem lehet ekkora

bolgogsággal egy helyben maradni. Jó lesz keresztül törtetni városokon és vizeken! Idegen, sohasem látott emberek szemébe bele mosolyogni, apró gyemekek fejét lopva megsimogatni. Otthon elbujva négy fal közé, nagyot örülni, mindennek, mi élet, öröm, gyönyörűség, hangos nevet adni! Azt mondani neki:

Szerelem! Szerelem!

— Megint a felhők közt jár, megint. De lekerül onnan és sírni fog — megint.

— Lehet. — De ne mondd ezt most nekem. Tagadd el! Ugy sem hiszem, Aztán még — te ezt, hogy is értenéd, öregem! Mikor volt az, mikor te rózsaszínű eget láttál, fehér felleget, piros szirmu, szárnyas virágokat? Ami most itt van, aztán egyszerre nincs, el repül.

— Lelkem, virágom, hogy repes, hogy árad ki a szivéből a sok fényes hazugság! Emlékezzék: estére fázni fog, megkúporog egy sarokban, lehunyja a szemét és azt mondja: „Mari, jó volna, jó volna meghalni!”

— Nohát nem mondom. Ha mondom, neved ki. Mit huhogatsz el előre a sötétséget, mikor még a nap tart? Te boszorkány, eredj!

mentek a lábain, megsértették a balkarját és a szerencsétlen ember néhány nap mulva belehalt a szenvedett sérülésekbe.

Hogy ki vagy mi az oka a szerencsétlenségnek, azt a vizsgálat fogja kideríteni, e tekintetben tehát előre ítéletet mondani nem lehet, bár kétségtelen, hogy a szerencsétlenül járt ember maga is oka a bekövetkezett balesetnek, mert mozgó járművek közé be vagy azok közül kilépni nem szabad s ő ezen tilalom ellen vétett.

De van ennek, sőt nemesak ennek, hanem valamennyi balesetnek még egy más oka is, amely ok fenyegető rémként kíséri a tehervonatu csapatokat mindaddig, míg ezen a felsőbbség nem változtat. Ez az ok az — *emberhiány*.

A csekély emelkedésű vagy esésű vonalakon kevés a fékezendő százalék, tehát kevés fékező is kell. Rendesen egy vonatvezető és három fékezőből, tehát összesen négy emberből, egy a vonatvezető. Azt tudjuk, hogy a szabály szerinti köteles felügyelet a tolatásnál rendesen csak papiron van meg. A vonatvezető kocsikat hagy, kocsikat vesz fel, számadások után futkos, határfára vigyáz, szóval annyira el van foglalva olyan dolgokkal, amelyek mind az ő kötelességei, hogy a tolatásra felügyelni nagyon kevés vagy éppen semmi ideje sem marad.

Volna tehát három ember a tolatásnál. —

Hogy kitipegett a szobából, még haragosabb lett rá.

— Ezt a vén asszonyt elfogom küldeni. Igaz, hogy őriz gyermekkoromtól. De szomorít az öregsége és az, hogy tisztába van velem.

No kelünk-e már végre? Dél is lesz csakhamar! — mondta az asszony a reggeli után.

Vagy ugy? Hát csak zárd be az ablaktáblákat megint. Mari, ma nem lesz dél, se délután se alkonyat. Ma egész nap éjszaka lesz. Gyönyörű, meleg alvás és utána hajnal, rózsaszínű ég és madárdalos ima.

Hogy az öreg asszony szomorúan bámuló szeméit látta: hevesen rátámadt:

— Micsoda, te nem is tudod? ideát a szomszédkertben madarak tanyáznak. Az egyik jegenyén jól elrejtve, ott egy kicsiny fészek. Csak úgy lóg. Az ember azt hinné, minden perczben leesik a földre. És a lakóinak ugyancsak együtt van a kedve! Különösen — hajnal felé, — te persze nem tudod.

Tovább nem birta. Akarata ellenére ellepte a pirosság az arcát. Reszketve huzta rá kis párnája fodrát és lecsukta a szemét.

Igen ám, de ebből egy a zárfékező, akinek — ismét csak szabály szerint — a zárféket elhagynia nem szabad. Nem is hagyja. Miatta tolathatnak, ameddig jól esik. Legfeljebb annyit tesz meg, hogy ha tolatás közben a határfán kívül nyomták a vonat végét, megfordítja a zárlámpát, ezzel jelezvén, hogy nincs határ.

Volna tehát még két ember a tolatás végzésére. Azért mondom, hogy csak *volna*, mert e két ember egyike „*műszaki közeg*“, azaz vonatkisérő lakatos. Tisztelet a kivételnek, de ezek az urak annyit nem törődnek a tolatással és egyéb végzendő teendőkkel, amennyit a tatár Khán nem törődik vele. Ezt különben az ellenök garmada számára benyújtott panaszok a legjobban igazolják.

Az a szerencsétlen fékező tehát, aki a tolatást végzi, teljesen egyedül dolgozik és akkor, amikor a kocsik között van, reá csakugyan csak a jó Isten kegyelme vigyáz. Az általa adott jelzéseket különösen egy hosszabb kocsisornál, vagy látják meg vagy sem. Igyekeznie, sietni kell, köd, füst, por, zaj, akadályozzák a jelzés továbbítást és — bár ezt is szigorúan tiltják a szabályok — a tolatást tényleg csak egy ember végzi.

Csoda-e tehát, ha ilyen körülmények között napirenden vannak az elgázolások? Csoda-e, ha a legtörekvőbb, legszorgalmasabb és legügyesebb emberek is kérelemmel, fufanggal, hazugsággal és minden lehető eszközzel azon vannak, hogy a „*nyugalmas*“ zárfékhez jussanak? Csoda-e, ha félelemmel indul a vonatkisérő személyzet szolgálatba és félve, rettegve végzi teendőit?

Nem és ezerszer nem.

Az illető főnökségnek és intézőknek a legsürgősebb kötelességük volna oda hatni, hogy ez a tarthatatlan állapot megszűnjék. Ha műszaki szempontból szükséges a vonatkisérő lakatosi intézmény, ám tartsák fenn és utaztassák őket, de nem a fékezők létszámában és nem a többi csapatbéli ember terhére, hátrányára és veszélyére. Vagy fékező legyen az illető, vagy lakatos, de két szolgálatot ellátni, két hivatalnak megfelelni nem lehet és erre még a vonatkisérő lakatosok sem képesek, akik tudvalevőleg a legügyesebb (?) mesteremberek sorából kerülnek ki.

Forgács Boldizsár.

HETI KRÓNIKA.

— febr. 25.

Oroszország népe van nagy izgalomba; Célja az alkotmány, fegyvere a bomba. A czár ijed, rémül, trónig hat az atok: Légbe röpitjük a Romanov családot. És ez nem pusztá szó, ez nem rémes álom: Szergiusz nagyherczeg már a másvilágon.

Valóságos járvány, amely nem hogy szűnne,
Hanem egyre terjed s ezeket visz bűnbe;
A pénzvágy moloehja, átka minden kornak,
Hozzá romlás, bánat s becstelenség forrnak.
Páll Lajos tanárnak ily sors lett a vége,
Vasbilincs és börtön a sikkasztók bére.

Szaharai császár, álmok álmodója,
Tekintélyed fényét nincsen, ami ója:
Hálátlan a világ, el nem ismer senki,
Hatalmad alapját nem bírod megvetni.
Hadvezéred lázad, mert nem kapott gázsit
S a hálátlan czudar! bíró elé állit.

Katona és civíl össze sosem fértek,
Hatalmas válaszfal férközött közéjük.
Egyik ingyenélő, léha, üres büszke,
Másik dolgos, szerény s hétköznapi szürke.
Ha a válasz omlik, tragikus a vége,
Mint az olasz orvos revolver-lövése.

Szomoru vég ért egy genfi hegyközséget,
Kigyult minap és a szélben földig égett.
Pusztító tűz oka: gyermekek játéka
S négy emberélet lett lángok martaléka.
Régi intés, melyet nem árt ismételni:
Nem való gyermeknek kézbe gyufát venni.

Mire festék alá kerülnek e rimek,
Távíró ad szárnyat az izgató hírnek,
Hogy mit évek óta lázas munka czélez:
Szímplon alaguttal elértek a czélhoz.
Csak a mi czélunkról van rossz sors megírva,
Sosem születik meg a várt — **pragmatika!**

Turidu.

HIREK.

* **Altisztek ünneplése** A Máv. debreczeni vonatkísérő személyzete igen szép elhatározásra való ünnepséget rendezett e hó 23-án este 9 órakor a vasuti állomás éttermében. A vasutasok ez alkalommal négy nyugalomba vonuló kartársukat bucsuztattak el a hivatali élettől. Korcsmáros Ferenc, Höfflinger József, Gálík András és Szabó Antal a nyugalomba vonuló vasutasok, akik valamennyien érdemes szolgálat után mennek pihenőre. Az ünnepélyen Tolnay Kornél üzletvezetővel az élén, az üzletvezetőség tisztikara is szép számban volt képviselve.

* **Marcšina—Alsó-Lapugy.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter özvegy Von der Osten Plathe Károlyné pojeni földbirtokosnőnek a magyar délkeleti h. érdekű vasut „Marcšina“ állomásától Kurtya, Petrosza, Krivina és Pojen községek érintésével a Strimba-patak völgyében levő „Lunga-larga“ telepig és ezen vonalból kiágazólag a magyar délkeleti h. érdekű vasut „Alsó-Lapugy“ állomásáig

vezetendő keskeny nyomtávu gőzmozdonyu h érdekű vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét további egy év tartamára megújította.

* **Vasutak közigazgatási bejárása.** A debreczen—pallagi vasut közigazgatási bejárása márczius hó 6—9 ig fog tartani. Ugyanekkor lesz a debreczen—sámson—nyirbalkány—nagykállói vasut bejárása is

* **Közuti vasut Kecskeméten.** A kecskemét-lajosmizsei vasut részvénytársaság a keresk. minisztériumhoz kérvényt intézet az iránt, hogy adjon előmunkálati engedélyt egy Kecskemét város belterületén közlekedő keskenyvágányu motoros vasutra és egy Kecskemét—Bugacz Boicsa-Mériczgat-Szánk községeket összekötő helyi érdekű, szintén keskenyvágányu motoros vasutra. A miniszter a közuti vasutat illetőleg leküldte a beadványt véleményadás végett Kecskemét város tanácsához. A terv szerint a városi vasut vonalai a következők lennének: a fővonal a máriavárosi állomást kötné össze a Vásári Nagy-utcán és Rákóczy-uton keresztül a felső-pályaudvarral; egyik vonat a Főiskola-téren át a műkertbe vezethetne, míg egy másik a Halasi Nagy-utcán keresztül az alsó pályaudvarig vinne.

* **Osztrak vasuti tervek** Az osztrak képviselőházban törvényjavaslatot nyújtottak be az alábbi vonalak állami segélyezése végett. A szóban forgó vonalak összesen 215 km. hosszúak és a befektetési tőke 27.270.000 koronára rug. A megépítendő vasutak volna: a bécs hainburg pozsonyi vonal, a freiland-türnitzi, a retz-drosendorfi vasut, a libochowitz-jenschowitzi vonal, a kanitz-eibenschütz-oslawini vonal, a tarnow-szezuczini és az agonitz-klaus-steyerlingi vonal.

* **Villamos vasut.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára“ czégnek a Hódmezővásárhely város területén a m. kir. államvasutak Hódmezővásárhely állomásától a Szegedi-utcán, Kossuth-téren, Andrássy-utcán, János téren, Kállay-utcán, Széchenyi-téren és Csomortányi-utcán a téglagyarakig, valamint a János-tértől a Szabadság-téren át a Kutasi ut mellett fekvő téglagyarakig vezetendő szabványos nyomtávu villamos vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét további egy év tartamára meghosszabította.

* **Sikkasztó vasutas.** Még a nyáron **Vadászi** Nándor pécsi vasuti szertári hivatalnok ellen feljelentést tettek, hogy a vasut tulajdonát képező fából 6 vaggont, körülbelül száz köbmétert eladott pécsi gyárosoknak és kereskedőknek, Midón a feljelentést

odaadták neki válaszában czéljából, azt megsemmisítette és így vélte elkerülni a fegyelmi eljárást. A dolog ennek dacára napfényre került s Vadászt felfüggesztették állásától. A mult hónapban a zágrábi üzletvezetőség elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot s a fegyelmi biztosnak, aki két napig vezette a vizsgálatot, távirati jelentésére az üzletvezetőség megkereste a pécsi kir. ügyészséget, hogy tartóztassa le. Vadászi azonban neszét vette a dolognak s mikor látta, hogy az örültség szimulálásával sem sikerült senkit megtevesztenie, eltűnt Pécsről.

* **A sóvárad parajdi helyi érdekű vasut közgazgatási bejárása.** A kisküküllővölgyi helyi érdekű vasúttársaság az ez idő szerint Sóváradon végződő vonalnak Parajdig való meghosszabbítását tervezi. A kereskedelemügyi miniszter az új vonal közgazgatási bejárását elrendelte és a tárgyalás megkezdésének időpontjául folyó évi február hó 28-ikának délelőtti tíz óráját, összejöveteli helyül pedig a parajdi községi házat tűzte ki.

* **A fővárosi pályaudvarok rendezésének kérdése** már évek óta foglalkoztatja a kormányt a nélkül, hogy ez ideig kézzel fogható eredményre jutottak volna. A legégetőbb szükségét képezi a keleti és nyugoti pályaudvaroknak egymással való összeköttetése, amely kérdés a megoldás felé közeledik, mert erre vonatkozólag már a részletes tervek is elkészültek. A tervek szerint a miniszterium ideiglenes alapon kívánja a kérdést rendezni. A végleges terv az, hogy a nyugati pályaudvart a műhelyek kitelepítése után kibővítik. E célra igénybe fogják venni nemcsak a műhelyek fenmaradó helyeit, hanem a pályaudvar frontjában levő nagy üres telket is. A kibővítés után a személyforgalmat ketté fogják osztani s a távolsági forgalmat a nyugati pályaudvaron, a helyi forgalmat pedig a keleti pályaudvaron fogják összpontosítani. Ez esetben a körvasut rendszeresítése feleslegessé válnék s a személyforgalmunk is könnyebben, főleg egységesebben lesz lebonyolítható.

* **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter Kronberger Lipót budapesti, Pekarovits Dániel és Rabinek Pál paksi és Perczel József bikácsi lakosoknak a Fejér és Tolna vármegyei helyi érdekű vasut „Paks” állomásától kiágazólag Dunaszentgyörgy, Gerjen, Fadd és Tolna községek érintésével a magyar királyi államvasutak rétszilas-szegárdi

vonalának „Tolna-Mözs” állomásáig vezetendő rendes nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra előmunkálati engedély érvényét további egy év tartalmára meghosszabbította.

* **Vasuti megállóhely.** A kereskedelmi m. kir. miniszter megengedte, hogy Garamszeg község melletti őrháznál vasuti megállóhely létesüljön.

IRODALOM.

Emberhalál. Ez a címe az „Érdekes Könyvtár” folyóirat legújabb füzeté vezető cikkének, melyt Thury Zoltán, a kiváló magyar novellista írt. Thury mesteri kézzel kezeli a tollat s egy-egy, mesterkéletlen modorban adja elő mindvégig érdekfeszítő, izgató meséjét. Tartalmaz a füzet Margitay Tihamértól, a világhírű festőművésztől költeményt „Haláltáncz” címmel, Kemechey Jenőtől, a nemrég elhunyt jeles elbeszélőtől novellát, ezenkívül két pompás külföldi elbeszélést: „Musztafa szönyege” és „Tolvaj asszony” címűeket. — Gazdag ismeretterjesztő rovat zárja be az értékes füzet tartalmát, követte meg a „Rejtvenyvilág” melléklet által, melynek minden egyes megfajtozása, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyer. Ime, ezt nyújtja egy füzetében az „Érdekes Könyvtár”, a világ legolcsóbb folyóirata, melynek előfizetési ára egész évre 2 K, félévre 1 korona, zárdalás ingyen naptárral együtt. — Előfizetheti az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalában Budapest, V., Kálman-utca 2. Nagyon ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Mulatságok.

* **A Máv. altiszti kör batyu-bálja.** A Máv. altiszti kör márczius hó 4-én este 8 órakor saját helyiségében (Arany János-u. 25. sz.) segély-alapja javára batyu-bált rendez. A rendezőség a kör tagjainak szóló meghívókat a hét folyamán már szét is küldte.

* **A füleki altisztek táncvigalma,** melyről egyik előző számunkban már megemlékezünk, márczius hó 4-én tartatik meg a füleki vasuti vendéglő összes termeiben. A jótékony célú táncvigalom iránt olyan élénk érdeklődés nyilvánul, hogy annak kiváló sikere felől kétségünk sem lehet.

* **Mozdonyvezetők tánczestélye.** A zólyomi mozdonyvezetők f. é. márcz. 6-án este a városi szálló nagytermében, Havas Dávid fűtőházi főnök védnöksége alatt tánczestélyt rendeznek. A mulatság este 8 órakor kezdődik. Belépő-díj: személy-jegy 2 K, család jegy 4 K. A vigalmi bizottság tagjai a következők: Schmied Ede, elnök. Hudák György, Szenes Pál, alelnökök. Nickl Antal, jegyző. Nagy

Béla, pénztárnok Jerus János, Laczko Cziril, Macsek József, Ritter Rezső ellenőrök. Bobor Dániel, Stampel István háznagyok. Poldauf Sándor, Rjecsánszky Ede, Mihálik Béla, főrendezők. Itcze Béla, Jeszenszky Lajos, Kárász Dániel, Koritsánszky Endre, tánczrendezők. Magyar István cigánybíró. Rendezőbizottsági tagok: Faragó Sándor, Fronhoffer János, Gyurkovics Lajos, Handlovics János, Hoffmann Béla, Kürtösi Géza, Kotczek Gyula. Kmetónyi János, Kővári Samu, Lángos János, Moskovics Armin, Nemes Gusztáv, Stadtrucker János, Somogyi Janos, Várneky Géza, Varju Benjámin, Zibrin Márton.

Innen-onnan.

A három Bokody.

Egy nagyobb vidéki városban három Bokody nevű ügyvéd lakik. A minap egy vidéki földmives jött be a városba és esendesen megállt egy kapuban, ahol várt valakit.

- Amint ott álldogál, egy ur megszólítja:
- Kit keres kend, urambátyám?
 - Bokody ügyvéd urat keresem, instállom.
 - Hárman vagyunk.
 - Azt a részegest gondolom.
 - Hárman vagyunk olyanok.
 - No hát, aki elvállal holmi kétes ügyeket is
 - Ketten vagyunk olyanok.
 - Hát azt, akinek kissé kikapós a felesége.
 - Jöjjön be, urambátyám, az én vagyok.

A költészet.

A költészet mesés aranymező,
Melyet valódi költők lelke sző:
De jön a kontár — szemtelen, merész —
S az ég csodáján — végiglegelész.

Az álom és a feketekává.

Színház után ká éháza tért be az a kis habitué csapat, amelynek állandó tanyája a jobboldali első sor.

- Én nem feketézem — jegyzi meg az egyik.
- Miért?
- Mert ha feketét iszom, nem bírok aludni.
- Csodálatos, én éppen ellenkezőleg vagyok . . .
- Hogy-hogy?
- Ha alszom, nem bírok feketét inni . . .

A házasságról.

— Gondolatok. —

Akik azon töprengenek, hogy milyen nőt vegyenek el, vegyék figyelembe a következő ígétet:

Aki szerelemből házasodik, feleséget kap, aki pénzért, urnőt, aki társadalmi állásért — egy hölgyet.

A feleség szeretni fog, az urnő megbecsül, a hölgy megtúr. A feleség a tied lesz, az urnő a házzal és barátaiddal törődik, a hölgy a világgal és társasággal.

A feleség egyetért veled, a hölgy felügyeletet gyakorol fölötted. Ha beteg vagy, ápolni fog, az urnő meglátogat, a hölgy tudakolódni fog hogylétedről.

Feleséged megosztja veled bánatodat, az urnő a pénzedet, a hölgy adósságait. Ha meghalsz, a feleséged sirat, a: urnő sajnál, a hölgy gyászruhába öltözik.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

9. 13. 1. Ajtón látható.
3. 11. 2. 12. Róka buvóhelye.
7. 13. 15. Városok határán kell fizetni.
17. 16. 14. Sok eszköz készül belőle.
10. 6. 17. 13. 3. Tenger fenekén van.
5. 4. 8. A nagy ellentéte.
1—17. Hires lengyel hős volt.

A talány minden helyes megfejtője, a ki a megfejtéshez 50 fillér csomagolási díjat mellékel, egy értékes jutalom-könyvben részesül.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő f. évi márczius hó 3. A helyes megfejtést márczius hó 5-iki számunkban tesszük közzé.

A „Haladás“ 8-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Átalány.

A 3 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldötték, a jutalomkönyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

Forgács Bold zsár. Kivánsága szerint történt. További szíves munkálkodására számítunk.

G. Ferencz. Azt a bizonyos cikket olvastuk s majd alkalomadtán megtesszük rá észrevételeinket.

Panasz-dalok. Ha terünk engedi, néhányat felhasználunk közülök. Versekkel és tárczákkal különben bőven el vagyunk látva.

Fiatl asszon. Jókai és Herezeg munkáit ajánlhatjuk.

Tavaszi hangok. Kissé korán van még az időjárásra való tekintettel tavaszról dalolni s különösen meg olyan fázósan, mint ön. Ha kiadnók, a tél még tovább tartana.

K. B. A szíves közbenjárást köszönjük.

Naplemente, Vasuti kaland, A lilium című dolgozatok nem közölhetők.

Több levélre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: **Zsivkovics Antal.**

— Te, Jolán, én nagyon bízom a püspök jó-ságában és emberszeretében. Szinte újra éledek. Meglásd, hogy sikerülni fog. Csak annyit tudjak nála kieszközölni, hogy elhárítsuk azt a holnapi árverést és egy kis időre — míg föllélegzünk — betömhessem a hitelezők száját. Tudod, ebben a tekintetben kintő a váltó, mert az három hónapig csöndes, nem kiabál, — de azok a komisz hiénák folyton rágják az ember filét és az iszonyu . . . Te, hol van a fekete nyakkendőm? Délben az ír-asztalra tettem. Ott van még? No jó. — Hát add ide . . . Ha a püspöknél sikerül a dolgom, — ami végtére is nem sok időbe kerül — rohanok azonnal haza. — Most fél öt van, ötre oda érek, fél hatra végzünk, aztán hat órára . . . Te Jolán, ha nem jönnek haza hat órára, — akkor . . . akkor vége van mindennek!

Komorán lehajtott fejt a férfi és kissé elgondolkozott. Aztán hirtelen az asszony elé állott, két keze közé fogta annak fejét és merően a szemébe nézett.

— Te, Jolán, emlékszel rá, milyen nagyon szeretünk mi egymást, mikor összekevertünk?

— Két éve már, Dezső.

— Hogy eltelt az a szép idő! Hogy kihült a mi vérünk! Hogy elfásult a mi szívünk!

— Nem esoda, — mondi az asszony. Ilyen élet mellett nem szerethet senki.

— Igaz, igaz. Hát hagyjuk ezt. — A multat többé nem hozhatjuk vissza, annak vége. Beletemetünk a hitünket, álmainkat, szerelmünket és mindent, mindent! Eh, csókold meg még egyszer Jolán Csókold meg, talán utoljára . . . Így.

I.

Körülbelül tisztaban vagyunk vele mindnyájan, hogy a mai világban a divat és élni vágyás molochoja a polgári családok szerény jóvedelmét gyorsabban fölemészti, mint törékeny életünket az idő. Az önfeléd és meggondolatlan mulatozások napjaira gyorsan elkövetkezik a megbánás késő aggodalma, mely fásítja a lelket és szaporítja a homlok gondterhes redőit.

Így élünk mi. Így rójuk egyik napot a másik után. Sehol egy csöpp igaz öröm, sehol egy szeményi nyugalom. Örökös rettegeésből áll ki minden pillanat és egyre erősödik lelkünkben a megváltó halál utáni vágy.

Jöjj, siess, te édes pihenés, adj végre békét és nyugalmat! . . .

II.

A rajongó lelkű Romhányi írta ezt a pár sort. Maga sem tudja, mi akart lenni, novella-e, napló, vagy épen levél valamely jólében duskálódó bárájához.

Mikor leírta, idegesen ledobta a tollat és átszólt a másik szobába:

— Jolánka?

Szomorú, bánatos női hang felelt vissza:

— Akarsz valamit?

— Akarok.

— Mit?

— Beszélni veled.

A férfi tenyerébe hajtotta szőke fejét és ülve maradt továbbra is. Az asszony pedig átjött hozzá a másik szobából és kérdé:

— Mi az, Dezső?

A férfi rá sem nézett, csak fölemelte a fejét és így szólt:

— Gondoltam valamit, Jolán! Ezt még megkísértem és ha nem sikerül . . . Igaz, mond csak, hová is tetted a revolveremet? Ugy emlékszem, a logaló fiókban van? Ugy-e? Hát még valamennyire tudok emlékezni . . . Nos, igen. Megkísérem. Elmegyek a püspökhöz és megkérem, hogy mentse meg a nevünk becsületét.

Az asszonynak fölillantak a szemei, mint a vízbe halónak, a kinek lelkében a menekülés halvány reménye éledt föl. A férfi pedig folytató:

— El fogok hozzá menni. Félre teszem a szeméret, a tisztességet és leborulok előtte, mint az utolsó koldus, hátha ki fog segíteni. Hiszen nem is kellene olyan sok. Várjál csak. Ép az elébb számtalam össze. Itt van, Házbér kétszázötven forint.

— Bizony Dezső, borzasztó, ha meggondolom, hogy egy év óta lakunk már itt csak ugy kegyelemből.

— Aztán a szabó, meg a varrónő, összesen négyszázhatvan . . .

— A sok drága ruha!

— Aztán a fűszerek, borok, csemegék, csaknem kétszáz forint.

— Hiábavalóságok!

— A mészáros és a hentes kilenczven forint!

— A sok vendégesség!

— És aztán a váltók. Ez a legtöbb. A Hazainál ötszáz forint. A Merkur-egyletnél száznegyven, az Önségélyező egyesületnél 80, magánosoknál háromszáz és uzorásoknál ezerhatszáz.

— Rettenetes ez! — tördelte kezeit az asszony.

— Kétségbe vagy esve, Jolán? Hát miért? Látod, én már leszámoltam mindennel. A becsület úgy is oda van, nincs egyéb veszteni valónk. Az élethez én nem ragaszkodom, hiszen komisz barát ez, kifosztotta a lelkemet és a zsebemet egyaránt, — hát mit sirassak rajta?! Meghalok, — aztán vége. Vagy te nem így gondolkozol?

— Én is, — felelt az asszony bizonytalanul. Én is meghalok, ha másként nem lehet . . .

De azért lelke mélyéig megborzongott erre a gondolatra s mellén remegve huzta összebb a pongolyáját. A férfi pedig felállott és készülni kezdett a nagy utra, melytől becsületet, életet, mindent remélt.

— A fekete ruhámat veszem föl — mondá. — Add ide Jolán a nadrágot . . . Oh én jól ismerem a püspököt. Hiszen ebédem is voltam nála tavaly a nevenapján, Emlékszel? Jószívű, nemeslelkű ember. Jolán, nézd csak, itt hiányzik egy gomb. Nem varrnád föl?

Az asszony szó nélkül nyult a tű és ezérna után.

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű,
igen czélszerű villany-
világításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet
csak 5 koronába
kerül és pedig 1 finom
u. tajtékpipa kínai ezüst
foglalat, 1 hozzávaló
pipaszár, 1 czélszerű
dohányzsacsó, 1 gyufa-
tartó, 1 tajték szivar-
szopóka, 1 szivartárcza,
1 házi pipa szárral
együtt, 1 tajték szivar-
szopóka, 1 szivarvágó,
1 szivarhamutartó, 10
darab összesen.

4 és fél kilo, körülbelül
50 drb különféle illatu
finom pipere szappan
csak 5 korona.

s vegyünk csakis Magyarorszában.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása
folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alant
felsorolt 40 darab **szabadalmazott amerikai**
e üst arukat mélyen leszállított áron, **potom**
6 frt 40 krert szállíthatom bárkinék és pedig
6 drb amer. szab. ezüst asztali kes, valódi
angol pengével,
6 d b amer. szab. ezüst evővilla egy darabból,
6 drb amer. szabad. ezüst evőkanál,
12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanal,
1 drb amer. szab. ezüst levesmerítő kanál,
1 " " " " tejmerítő kanál,
6 " angol „Viktoria” pohártálcza,
1 " remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak **6 frt 40 krert.**

Ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.
Az amerikai patent ezüst egy teljesen
fehér fém belül is, **melyért jótallast vállalok.**

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann Józsefnél

Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pen-
géjű kés és 1 darab
szeletelő villa csak

4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott
fazék és 6 darab lábas,
különböző nagyságuk
csak

5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

két évi jótállás mellett
csak

5 korona.

1-12

Külön töltve a Budapesti
Országos Casino és
Park Club
részére

LITKE J.

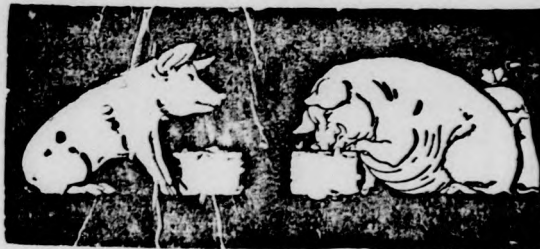
cs. és k. udv. szállító

Pécs és Budapest,

Szép-utca 3-ik szám.

14

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattanporral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni, aki tehe-
neitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet
akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat
akar, egyszóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést
akar, az használjon

* MANHATTAN *

tápport. Használatának költsége igen csekély és
dusan megtérül. 100 klg. 50 kor., 50 klg. 26 kor.
Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk pos-
tán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is
meggyőződhesen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electropor Vállalat
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15.

25

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ „Arany szarvas“-hoz címzett gyógyszer-tárában MISKOLCSON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Szamos hólyg alája jó hatást — seplep-puhítását ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a n. dőktől késő korig megóvjá, egy tégléy 1 kor. Hozzá **Iris balzsam szappan**, 1 db. ár 70 fill. Hozzá **Venus arczpor**, fehér, rozsa és ércm színekben, 1 kis dohoz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájszessentia** néhány eszeppel, egyszer száj kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a foghyt. próst. — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) nővény fogpor, mely a fogakat desztilláltá és éhorré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használják és fogfájás van, ajánlatik a kithné jó hatásu (Pyrethro) sevelzi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Rács Jenő keleti „Balzsam bajuszpedróje“** soha meg nem íze nem avasodó, zsírintes balzsamokból készitve igen kellemes illatu, minden bajuszszihez alkalmazható. 1 kis dohoz ára 30 fillér. 1 nagy dohoz 50 fillér.
- Cannabin** (gyuksembalzsam), biztos hatásu és legkényvelhesebben és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.
- Migrain**, főfájás, nétha ellen bedörzsölő és szaroló szer, Jamin aether 1 üveg 80 fillér.
- Fagyás ellen** Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégléy 1 korona. **Hajfestésre** Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb szinre 1 üveg 2 korona.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖFF JÓZSEF** gyógyszer-tárára, Király-utca 12. szám.

Czél-szerittség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltségek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg bekiüldeni.

Kisebb rendeléseknél pénz-eltére bekiüldéssel jutányosabban jön.